

vonta maga után, hogy a községi erdőknél indokolatlanul kedvezőbb, a kincstárnál pedig kedvezőtlenebb lett a kinevezés. S ha figyelembe vesszük, hogy az átsorozott főerdész csak 1899. évi június hó 30-án lépett állami szolgálatba s hogy a kincstárnál a vele hasonló szolgálati idővel bírók még mindig a X. fizetési osztályban és pedig körülbelül 55—60-ik helyen vannak és hogy átsorozása által nálánál több szolgálati idővel bírók elől záratott el a kineveztetés lehetősége, akkor könnyen beláthatjuk, hogy már maga ez az egy áthelyezés is hány jogos érdeket sért.

Hogy ezek a sérelmek jövőben elkerülhetők legyenek, szükségesnek ismerjük mi is azt, hogy a státusok egyesítenek és pedig lehetőleg két létszámba, ugymint a magyar-, valamint a horvát-szlavonországi kincstári erdőket kezelő erdőtisztek egyesített létszámába s ezek személyi ügyeit az ügy természetének megfelelően intézze a miniszterium „Kincstári erdők“ osztálya, a többi most már 4 létszám pedig egyesítenek egy másik létszámba. Ez a két egyesítés is azonban csak úgy volna az egyes tisztviselők szerzett jogainak sérelme nélkül megvalósítható, *ha az egyesítés az erdőgyakornokoknál, vagy legfeljebb a XI. fizetési osztállynál kezdődne és fokozatosan hajtatnék végre anélkül, hogy a különféle létszámokba tartozó jelenlegi tisztviselők valaha is egyesített létszámba kerüljenek.*

Az erdőőri szakoktatás reformja.

(Befejező közlemény.)

A szakiskolai tanulók félévenként vizsgát tesznek és a második év végével végbizonyítványt kapnak, amelyben általános osztályzatot is nyernek (kitünő, jó, kielégítő), amelynek mikénti megállapítása, miután összefoglaló végvizsgát nem tesznek, meghatározandó lett volna, illetőleg arra való tekintettel, hogy a szakiskola elvégzése után a tanuló mindjárt erdőőri szakvizsgát is tehet, amely ekként az összefoglaló vizsgát pótolja, a szakiskolai bizonyítványban az általános osztályzat mellőzhető lett volna. A szabályzat II. fejezete a tanulók ellátását és fegyelmezését tárgyalja

Az ellátásra nézve egészben véve az eddigi szabályok maradnak érvényben, míg a fegyelmi rendelkezések pótolják az eddigi szabályzatnak azt a hiányát, hogy a szakiskolai tanári személyzetnek nem nyújtott elegendő fegyelmi hatáskört.

A III. fejezet az u. n. szakiskolai erdőőri szakvizsgálatról szól. Hogy ugyanis a szakiskolai tanulóknak lehetővé tétessék, hogy mindjárt a szakiskola elvégzése után erdőőri szakvizsgát tessenek, tehát a szakiskolát nem végző s e vizsgát csak 3 évi gyakorlati szolgálat után letevő társaikkal szemben egy évi előnyt élvezhessenek, a szakiskolákon minden év júliusának első hetében külön erdőőri szakvizsgálat fog tartatni, amelyre a júniusban végző tanulók mindjárt jelentkezhetnek. Ez a vizsgálat, mivel az általános erdőőri szakvizsgálatra vonatkozó szabályzat még nem vonatott revízió alá, minden más tekintetben ehhez alkalmazkodik, csupán a bizonyítványban van kitüntetve, hogy melyik erdőőri szakiskolát végezte el a vizsgátevő.

Az új szakiskolai szabályzatnak egyik legfontosabb fejezete a IV., amely a szakiskolai továbbképző tanfolyamról szól. Eszerint a szakiskolán azok részére, akik az erdőőri szakvizsgát jó eredménnyel tették le, harmadik évfolyam nyitattik, amelyben azok fokozottabb kiképzést nyernek. Tudvalevő, hogy az erdőbirtokosok bizonyos körében konkrét alakot öltött az az óhaj, hogy erdészeti középiskolák nyitassanak a magánbirtoku erdők kezelő személyzetének nevelésére. A nem főiskolai képzettségű kezelő személyzet azonban csak kicsiny, s ennél fogva egyszerű gazdasági viszonyokkal bíró erdőbirtokokon birhat jogosultsággal; az ezen igényeknek megfelelő személyzetről gondoskodni, lehet állami feladat, mi mellett még remélhető, hogy egyes oly nagyobb birtokok is, amelyek eddig semmiféle kezelésben sem részesültek, ily alsóbb képzettségű, de ügyes és értelmes altiszt kezelése alá kerülnek és gazdaságilag jobb karba jutnak.

Ennél tovább menni és középiskolák felállításával egyfelől helyét nem találó középelemet életre hívni, másfelől utját nyitni annak, hogy az erdőtörvénynek az az üdvös intézkedése, amely biztosítja, hogy a magyar erdőbirtok zömének gazdaságát főiskolai képzettségű erdőtisztek vezetik, idővel csorbát szenvedjen — ez nem lehet állami feladat. Az Országos Erdészeti Egyesület annak

idején élénken tiltakozott, amidőn az erdészeti középiskolák felállításának terve felmerült. Elegendőnek találta kimondani, hogy amennyiben az erdőtörvény 22. §-a értelmében a 17. §. alá tartozó kisebb erdőbirtokokon is előfordulhat, hogy az erdő őrzését és kezelését egy személyzet teljesíti s a 17. §. alá nem tartozó apró erdőbirtokokon tapasztalat szerint értelmesebb erdőőrök elég gyakran bizatnak meg a birtok összes gazdasági ügyeinek ellátásával, erre a körülményre a szakiskolák tananyagának megválasztásánál bizonyos mértékig figyelemmel kell lenni.

Az Országos Erdészeti Egyesület tehát a két évi tanfolyam keretén belül kívánta ezt a célt szolgálni s ezt a tananyag helyes megosztása esetén lehetségesnek is tartjuk. Mert szorosan véve az egyszerű földmérési műszerek használatát a térképraajzolást, a kisebb építkezési feladatok megoldását, mi valamennyi szakiskolát végzett altiszttól megkívánjuk, tulajdonképpen tehát bizonyos egyszerű üzemrendezési feladatok megoldása és különösen a fa értékesítése körüli ismeretek azok, amelyek ahhoz szükségesek, hogy a tanuló apró magánbirtokok ügyeinek ellátására is képessé tétessék. Az Országos Erdészeti Egyesület azon az állásponton volt, hogy ezek az ismeretek a két évi tanfolyamon belül is elsajátíthatók, míg a földművelésügyi miniszterum a szakiskola legjobb tanulói részére egy további évfolyamot nyit meg, tehát bizonyos kiválogatott elemnek nyújt módot a további kiképzésre. Ez mindenesetre javára válhat azoknak a birtosoknak, akik ilyeneket alkalmaznak, de másfelől sokfelé a középiskola felé tett lépést látnak a továbbképző tanfolyamban, egyrészt a három évi hosszú tanidőre, másrészt az új szabályzat 48. §-ára hivatkozva, amely fölös bőbeszédűséggel magyarázza a továbbképző tanfolyam célját és melynek szövege „kisebb“ birtokokon mindarra látszik képesíteni a továbbképző tanfolyamot végző egyéneket, amire „nagyobb“ birtokok és általában a kötött birtok kezelésénél a szakképzett erdőtiszt hivatott. Akik ezen több oldalról felmerült aggályt osztják, reámutatnak arra, hogy mily homályos a határ kisebb és nagyobb erdőbirtok között. Ezzel szemben másfelől hivatkozás történik arra, hogy a továbbképző tanfolyamot végzettek alsórendű képzettségéhez szó nem fér, hiszen a továbbképző tanfolyam végzéséről szóló egyszerű bizonyítvány az erdőőri szakvizsga-bizonyítványra vezetetik rá.

A továbbképző tanfolyam első sorban a vadászerdei erdőőri szakiskolánál rendeztetik be. Mindenesetre szükséges lesz emellett, hogy a tanulók hegyvidéki erdőkbe tanulmányutra küldessenek. Egyáltalában nem mellőzhetjük abbéli régebbi nézetnyilvánításunk megismétlését ezuttal sem, hogy a királyhalmi erdőőri szakiskolán, részben a vadászerdein és liptóújvárin is a szakiskola fekvése miatt meglehetősen egyoldalú a tanulók gyakorlati kiképzése. Királyhalmán kizárólag a homoki erdők kezelése mutatható be. Vadászerdő szintén oly erdőtípust képvisel, amely a múlté, mert lapályon elterülő tölgyesünk már alig van, Liptóújvár viszont tisztán a legkifejettebb magashegységi viszonyokkal ismerteti meg a tanulót s az erdeink zömét felölelő vegyes erdő táját egyedül Görgény-Szt.-Imre képviseli. Mi oly helyen szeretnők látni legalább egyik szakiskolánkat, mint pl. Zsarnócza, ahol lomb- és fenyőöv találkozik és igen változatos viszonyokkal ismerkedhetik meg a tanulók, kinek a különlegességeket elég tanulmányuton megmutatni, holott most ilyeneken ismerik meg a leggyakrabban előforduló gazdaságokat.

Tanulmány az erdőértékszámítás köréből.

Irta: Szabó Endre, m. kir. erdőgyakornok.

Erdőgazdaságunk jövedelmezőségének mérőszámát a mindenkori eladási árak mellett kiszámítván, ebből az adatból kiindulólág megállapíthatjuk egyuttal azt is, hogy mily nagy kellene, hogy legyen, egy tömör köbméternyi fánknak, mint termelvénynek, az eladási ára (azaz tőára), nehogy erdőgazdaságunk jövedelme egy jogosan megkívánható százalékon alul maradjon.

Erdőgazdaságok jövedelmezőségének mérőszámát az u. n. erdőgazdasági kamatláb segítségével szokás megadni, mely nem más, mint az a szám, amely megmutatja nekünk azt, hogy az erdőgazdaságunkba fektetett tőkéknek pénzben kifejezett 100 egysége — 1 év alatt — hány pénzegységgel egyenértékű javat termel. Következésképpen az erdőgazdasági kamatláb: p mérőszáma megadhatóvá válik, hogyha számbelileg kifejezzük azt a